

بازگشت بنیامین نتانیاهو به قدرت، با چالش‌های داخلی و خارجی همراه شد

معادلات اشتباه یک افراطی

حسین فاطمی

خبرنگار

اگر چه روند تحولات در سرزمین‌های اشغالی پیش از قدرت‌گیری مجدد بنیامین نتانیاهو دو چار آشفتگی، دودستگی و گسل سیاسی-اجتماعی بی‌سابقه‌ای در تاریخ رژیم صهیونیستی بود، اما با روی کار آمدن افراطی‌ترین کابینه این رژیم به نظر می‌رسد روند تحولات به سمت ناامنی، بی‌ثباتی و به باور برخی ناظران فروپاشی از درون گام برمی‌دارد؛ چنانکه با هر عینکی به تحولات سرزمین‌های اشغالی نگاه شود یک دویارگی عظیم و تقریباً بدون بازگشتی مشاهده می‌شود. به این معنا که حتی با کنار رفتن دولت نتانیاهو اگر جریان رقیب دوباره قدرت را به دست بگیرد طیف راست‌گرا مجدداً در قامت جریان اپوزیسیون دور اعتراضات خود را به راه خواهد انداخت، کما اینکه در دولت انتقالی بنت و لاپید هم بنیامین نتانیاهو به عنوان چهره محوری اپوزیسیون اعتراضات و اعتصابات گسترده‌ای را علیه دولت سابق به راه انداخت تا در نهایت به ناکارآمدی و قفل شدن دولت و برگزاری دور جدید انتخابات منجر شد. لذا باید پذیرفت رژیم صهیونیستی در دور باطلی از تقابل سیاسی قرار گرفته است که بیش از هر زمان دیگری به فروپاشی اجتماعی نزدیک شده است.

آغاز روند افول

هشتم دی ماه / ۲۹ دسامبر ۲۰۲۲ سرآغاز مسیری بود که به رغم بازگشت بی‌بی به قدرت همه را نسبت به تحولات پیش رو در اراضی اشغالی و حتی کل خاورمیانه بیمناک و نگران کرده بود. حال با گذشت ۷۱ روز از رأی اعتماد به کابینه افراطی نتانیاهو اکنون به شکل واضحی این نگرانی‌ها عینیت پیدا کرده است. چرا که از یک سو جنایات و تجاوزات بی‌پدیل کابینه افراطی نتانیاهو در قبال فلسطینیان اوج یافت و حتی داد جریان اپوزیسیون صهیونیست را هم درآورده است.

به موازات آن برخی اقدامات، تصمیمات و مواضع بنیامین نتانیاهو به خصوص در قبال تغییر ساختار قضایی رژیم صهیونیستی سبب شده است که افکار عمومی در اراضی اشغالی طی ۹ هفته گذشته اعتراضات جدی را علیه او سامان دهند. چرا که بسیاری تأکید دارند نتانیاهو با این اقدامات و با این کابینه افراطی، عملاً در راه دیکتاتوری تمام عیار گام برداشته است. در سوی دیگر جامعه جهانی هم فشارهایی جدی را به نتانیاهو و اعضای کابینه او وارد کرده است. زیرا با هیچ منطقی نمی‌توان این سطح از جنایات را در قبال فلسطینیان از سوی نتانیاهو و دیگر اعضای دولت او توجیه کرد. بنیامین نتانیاهو با وجود آنکه در آستانه محکوم شدن به اتهام فساد بود در واپسین روزهای سال گذشته میلادی بار دیگر به قدرت بازگشت و کابینه خود را تشکیل داد؛ کابینه‌ای بشدت افراطی و فاشیست که زنگ خطر را در اسرائیل و منطقه به صدا درآورد.

حالی که بی‌بی بیش از دو ماه است که قدرت را در دست دارد از هر ابزاری برای تداوم بقایش استفاده می‌کند، از ایجاد فضای امنیتی و امنیت زده تا سرکوب و تجاوز به فلسطینی‌ها و حتی راه‌اندازی جنگ با یک بازیگر خارجی که به عقیده برخی حزب‌الله لبنان، ایران و سوریه مهمترین گزینه‌های نتانیاهو برای این مهم هستند. لذا اگر روند تحولات کنونی بویژه پس از اعتراضات نهمین شنبه کماکان ادامه یابد که چنین به نظر می‌رسد و در طرف دیگر نخست‌وزیر نیز همچنان نادیده گرفتن صدای افکار عمومی را در دستور کار قرار دهد هیچ بعید نیست که این گزینه

(جنگ) روی میز قرار گیرد.

با این همه فعلاً قدرت‌طلبی‌های نتانیاهو فضای داخلی در اراضی اشغالی را به سمت بحران و حتی ابربحران بی‌پدیلی کشانده تا جایی که فروپاشی محتمل‌تر از هر زمان دیگری شده است. در همین باره روزنامه تایمز اسرائیل با اشاره به اوضاع به‌هم‌ریخته رژیم صهیونیستی تأکید کرد: «اسرائیل از درون در حال انفجار است.» این روزنامه صهیونیستی در تحلیلی پیرامون روند طی شده در این دو ماهی که از عمر دولت نتانیاهو می‌گذرد، نوشت: «عجیب این نیست که رهبری عملی و اخلاقی اسرائیل، تحت دولت بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر دارد از هم می‌پاشد؛ عجیب، شتاب شدید این فروپاشی است.»

از نگاه این نشریه، طغیان و شورش سراسری بر سر طرح تغییر نظام قضایی نخست‌وزیر، اکنون با جهش حملات فلسطینی و تندروی شهرک‌نشینان شدت یافته است که هر لحظه فروپاشی را نزدیک‌تر می‌کند، ولی تایمز اسرائیل تأکید دارد که به رغم این وضعیت بحرانی، کل حزب لیکود و شخص نتانیاهو ساکت نشسته است. ائتلاف قدرت متشکل از حزب نخست‌وزیر و شرکای راست افراطی و ارتدوکس رادیکال فقط طی دو ماه همه چیز را از سیاست تا اقتصاد، از امنیت تا دموکراسی و حتی شکل و ساختار قضایی رژیم صهیونیستی را به کام نابودی کشانده است.

افزون بر تحلیل اسرائیل تایمز و دیگر رسانه‌ها، تشدید اختلافات داخلی رژیم صهیونیستی پس از روی کار آمدن نتانیاهو برای چندمین بار با واکنش رئیس این رژیم همراه شد. اسحاق هرتزوک اذعان داشته است که اسرائیل با بحران تاریخی داخلی مواجه است تا آن اندازه که سخت‌ترین لحظات خود را تجربه می‌کند. وی این اعتراف را هم داشت که صهیونیست‌ها در این ایام پیچیده

دو ماه اخیر که با قدرت‌گیری دولت افراطی همزمان شده بیش از هر وقت دیگری با چند پارچگی مواجه است. لذا زنگ خطر فروپاشی بلندتر از هر زمان دیگری به گوش می‌رسد.

صهیونیست‌ها ناامیدتر از همیشه

نشانه دیگری از اینکه کارنامه سیاست‌های افراطی نتانیاهو برای بقای خود و خروجی دولت افراطی‌اش در این دو ماه، اثری عکس در این رژیم داشته، نتایج نظرسنجی‌هایی است که اخیراً در سرزمین‌های اشغالی انجام شده است. نظرسنجی که توسط «مؤسسه دموکراسی اسرائیل» صورت گرفته، نشان می‌دهد، بیش از نیمی از اسرائیلی‌ها (۵۱ درصد) نسبت به آینده رژیم صهیونیستی

بیمناک هستند که حاکی از کاهش شدید امیدواری نسبت به آینده رژیم صهیونیستی در میان ساکنان سرزمین‌های اشغالی طی یک دهه گذشته است. این در حالی است که نتایج همین نظرسنجی در سال ۲۰۱۲، حاکی از آن بود که ۷۶ درصد از ساکنان سرزمین‌های اشغالی، به آینده رژیم صهیونیستی خوش بین بوده‌اند.

این پایگاه نظرسنجی، نتایج این تحقیق و داده‌های آماری آن را با استفاده از اطلاعات جمع‌آوری شده از جامعه رژیم صهیونیستی بین سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۲۲ تحلیل و اعلام کرده است، نتایج این تحقیق نشان می‌دهد، اعتماد اسرائیلی‌ها به هشت نهاد دولتی رژیم صهیونیستی بشدت کاهش یافته است. ارتش، پلیس،

اسحاق هرتزوک اذعان داشته است که اسرائیل با بحران تاریخی داخلی مواجه است تا آن اندازه که سخت‌ترین لحظات خود را تجربه می‌کند

ریاست (جمهوری)، کابینه، کنست، احزاب سیاسی و دادگاه عالی رژیم صهیونیستی، هشت نهادی هستند که اعتماد ساکنان سرزمین‌های اشغالی به آنها کاهش یافته است. نتایج این تحقیق همچنین نشان می‌دهد نسبت اعتماد اسرائیلی‌ها به دادگاه عالی تنها ۴۲ درصد، اعتماد آنها به کنست ۱۸ درصد، به احزاب سیاسی تنها ۹ درصد و به رسانه‌ها نیز تنها ۲۳ درصد است و همچنین اکثریت قاطع ساکنان سرزمین‌های اشغالی معتقدند که چهره‌های سیاسی به منافع شخصی‌شان بیشتر از مردمی‌که آنها را انتخاب کردند، اهمیت می‌دهند.

طبق داده‌های موجود در شاخص فعلی، کاهش شدیدی در میزان اعتماد شهروندان به نهاد‌های دولت ثبت شده که بویژه در دهه گذشته چشمگیر است و از ۶۱ درصد در سال ۲۰۱۲ به ۳۳ درصد در سال ۲۰۲۲ رسیده است. این شاخص نشان می‌دهد که شهروندان سرزمین‌های اشغالی این‌گونه برداشت می‌کنند که مسئولان سیاسی به مسئولیت‌های محول شده به آنها به‌عنوان متولیان منافع رأی‌دهندگان‌شان عمل نمی‌کنند، ۸۵ درصد آنها نیز معتقدند که مسئولان سیاسی اساساً به منافع خودشان توجه دارند و تنها ۲۲ درصد بر این باورند که اعضای کنست با جدیت در حال کار و عمل به وظایف‌شان هستند، ۳۸ درصد نیز معتقدند توازن قوا میان احزاب کنست نشان‌دهنده اختلاف‌نظر است و در دهه اخیر تعداد اسرائیلی‌های علاقه‌مند به رهبری قدرتمند که بتواند بدون محدودیت عمل کند، بشدت افزایش یافته است. از همین رو در چنین جامعه‌ای که اعتماد عمومی به دستگاه‌های دولتی از بین رفته، سیاست‌های تکراری نتانیاهو نخواهد توانست او را از تهدیدهایی که متوجه تداوم کار دولت‌اش است، رهایی بخشد.

برش

ستون فقراتی که در حال شکسته شدن است

علاوه بر ابعاد اسفبار سیاسی، اجتماعی، دیپلماتیک و... ناشی از قدرت‌گیری مجدد بی‌بی در این دو ماه، اکنون نگرانی عمده به آینده مبهم ارتش و نیروهای نظامی این رژیم باز می‌گردد. در همین باره افزایش اعتراضات و گسترش تظاهرات در سرزمین‌های اشغالی علیه کابینه بنیامین نتانیاهو و طرح اصلاحات قضایی‌اش به عاملی در تشدید دودستگی و ناکارآمدی ارتش رژیم صهیونیستی بدل شده است. طبق تحلیل متعدد رسانه‌های عبری، مقامات ارتش صهیونیستی علاوه بر نگرانی‌ها از احتمال مواجهه با نیروهای مقاومت در فلسطین و لبنان و یا صف‌آرایی در مقابل ایران، حالا باید نگران نظامیان و خلبانانی باشند که داوطلبانه خدمت را رها کرده و به اعتراضات پیوسته‌اند. گزارش‌ها و تحلیل‌های این رسانه‌های عبری زبان، امتناع از خدمت نظامیان ارتش رژیم صهیونیستی را «خرد شدن ستون فقرات اسرائیل» توصیف کرده و تأکید دارند که با افزایش اختلافات، اکنون ارتش به منبع نگران‌کننده‌ای از تهدید و بحران تبدیل شده است.

نگرانی‌ها در سرزمین‌های اشغالی افزایش یافته است زیرا نیروهای امنیتی بیشتری به اعتراضات علیه طرح اصلاحات قضایی کابینه بنیامین نتانیاهو اضافه شده‌اند. حالا هشدارها در خصوص پیامدهای این موضوع بر عملکرد ارتش رژیم اشغالگر و توانایی آن برای رویارویی با چالش‌هایش افزوده است. با توجه به افزایش طومارهای امضا شده توسط افسران و سربازان ذخیره، از واحدهای مختلف ارتش صهیونیستی، در اعتراض به رویه‌های کنست در زمینه اصلاحات قضایی، ترس‌ها در میان فرماندهان ارتش رژیم اشغالگر و بحران خطرناک نظامیان ذخیره آن پرنگ شده است.